KURJER WARSZAWSKI

D. 7. Lutego. — Rok 1840. Piątek. № 36. Jutro, Ś. Jan de Matta.

Z mocy Ukazu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI z d. 2 Stycz: r. b. wydanego do Rady Państwa, Prezes Departamentu Praw w tejże Radzie Radca Tajny *Błudow*, zasiadać ma również w Departamencie do Spraw Królestwa Polskiego, oraz przewodniczyć mu w razie nieobecności Prezesa, Jenerał-Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego. — Rada Administracyjna zapis zł. 2,000 na rzecz XX. *Franciszkanów* w *Łagiewnikach* przez niegdy Jana *Gawłowskiego* testamentem uczyniony, zatwierdziła. — Wczoraj był świetny wieczór tańcujący u znanych z gościnności i uprzejmości JWW. Hrabiostwa St: *Kossakowskich*; na którym znajdował się JO. Xżę Namiestnik, i znaczna liczba znakomitych Gości. — Z losów na loterją klasy: wziętych w kantorze w Sklepie Ubogich, Osoba dobroczynna, która nie opuszcza żadnej sposobności, ażeby przyczynić się do powiększenia funduszów dobroczynnych, raczyła łaskawie przeznaczyć na rzecz Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, 3 całkowite losy i prócz tego 50 biletów kupionych po zł. 6 gr. 20, na śliczny Dywan który wkrótce przez loterją wygranym zostanie, i ciągle w sali ochrony widzianym być może. Podobnież J. G. ofiarował dla Szkółki Dobroczynności, cały los i bilet na Dywan; a A. Sz. z prowincji, przeznaczyła 5 od 100 z wygranej iaka na cały los paść może na korzyść sali ochrony. Losów całkowi: i częścio:, w tym kantorze ieszcze dostać można. W Redakcji Kurjera złożono dla Dobroczynności zł. 6, od Franciszki L. służącej, za najgorsze sprawowanie się. — Mąż i dzieci zmarłej wczoraj Antoniny z Nowakowskich *Gwozdeckiej*, zapraszaią krewnych i przyiaciół na exportacją iej zwłok iutro o godz: 3ej z połud: z domu przy ulicy Ś̄go Jerzego Nr 1790, na smętarz Powązkowski, i na dzień 10 b. m. na Nabożeństwo żałobne za duszę zmarłej, o godzinie 10 z rana do kościoła OO. Kapucynów. — W księgarni G. *Sennewalda* przy ulicy Miodowej, sprzedaie się nowy Walc *Lannera*, p. t. *Osmanen-Walcer*, wyszły w Litografji P. Henryka *Hirszel*. Artysta ten który niedawno wrócił z zagranicy, przyczynił się głównie do upiększenia edycji nut w Warszawie, czego wydanie wspomnionego Walcu świeżym iest dowodem. Życzyć wypada, aby P. *Hirszel* podał tutejszej Publiczności sposobność ocenienia więcej płodów iego pięknego talentu. — *Chrestomatja francuzka* przez Profes: *Landie*, dla Polaków ułożona (o której donosiliśmy niedawno), iuż wyszła z druku i przedaie się w Księgarni Em: *Gliksberga*, tudzież *Senewalda* przy ulicy Miodowej, po cenie zł. 3 gr. 15, za exemplarz. Piękny druk Banku Polskiego i wyborny papier, powabną czynią powierzchowność tego dzieła, które obejmuiąc w 1szym rozdziale prawidła wymawiania i czytania, a następnie wyiątki dla wprawy w tłumaczeniu (opatrzone podaniem wyrazów polskich w sposobie międzywierszowym i przekładem polskim u dołu); nadto końcowy Słowniczek, liczyć się może do najużyteczniejszych dzieł w tym rodzaiu. — Kiedy u nas wszystko zdaie się zabierać na wiosnę, podróżni w tych dniach przybyli, zapewniaią, że za *Łomżą* są śniegi. — Jutro w *Resursie Kupieckiej* Wieczór tańcuiący. — Wczoraj w Wielkim Teatrze po 2gim akcie *Konia Spiżowego* przywołana JPanna Paulina *Riwoli*, a po ukończeniu obie JPanny *Riwoli*, oraz JPP. *Dobrski* i *Żółkowski*.

Z Kutna. — Nie iest to małą rozrywką, raz przenosząc się myślą od potocznych zdarzeń i zatrudnień, na pole działań i rozwijań sztuki, mieć coś o iej korzystnych zjawiskach do powiedzenia. Właśnie w przeieździe moim przez tutejsze Miasto, dowiedziałem się, iż istnieie w niem Teatr licznie uczęszczany; iako miło-

śnik tego rodzaiu zabawy, postanowiłem przyiemnie spędzić na widowisku scenicznem długi wieczór zimowy. Już dawno Publiczność tuteysza, bądź licznem zebraniem, bądź zachętą i wsparciem poiedynczo okazuiących się talentów, korzystnie przemówiła za towarzystwem P. *Raszewskiego*. Tego wieczoru miałem być świadkiem wystawy Dramy: *Gracz czyli dziecko stawione na kartę*. Dzieło, tym więcej effektu dla zgromadzonych pełne, im trafniejszy iest dobór Artystów, poiedyncze maiących oddać role. Dwie główne, to iest Barona *Wallenfeld* i iego Żony, były powierzone P. *Łozińskiemu* i Pani *Raszewskiej*. W takich rolach widzieć trzeba zawsze 2 wspomniane osoby, ażeby przyznać, iż są ozdobą swego towarzystwa. Pod względem czucia i wytrwałego utrzymania rol swoich, nic do żądania nie zostawili. Jaka szkoda, iż w tak szczupłych na teraz obrębach sceny, widziemy rozwiiaiące się działanie Artystów. Teatr, iak na swój obręb, urządzony iest starannie; ale Publiczność większą część złudzenia traci, przez zbyteczną bliskość wystawy. Gra P. *Łozińskiego* ma wiele życia i prawdy; w P. *Raszewskiej* widać zawsze ładne przeięcie się duchem swej roli, a niepomierną staie się ieszcze zaletą, iż role kobiece w tem towarzystwie, ledwie pożyczonem światłem mogą się zdawać zasilone, w stosunku do wyśmienitej gry P. Raszewskiej. Nie można przemilczeć, ażeby gra PP. *Piotrowskiego* i *Raszewskiego*, nie przyczyniały się do utrzymania ogólnego wyrazu sztuki, przez harmoniczne poiedynczych rol wykonanie *O. A.*

Pod dniem 3 b. m. donoszą z *Gdańska*, że *Wisła* przy ujściu do morza, oczyściła się już z lodów i woda zaczęła opadać, mimo kilku znacznych zatorów między *Gdańskiem* i *Tomaszowem* ieszcze leżących. Lecz główna odnoga *Wisły*, przy wiosce *Neufähr*, uległa nadzwyczajnemu wypadkowi: prąd rzeki przedarł się przez wysepy piaszczyste, oddzielaiące brzeg rzeki od morza, i nowe otworzył sobie koryto. 8 domów stoiących w tym punkcie, woda uniosła; lecz dzięki BOGU, nie słychać, aby kto życie utracił. Trudno przewidzieć dalsze skutki tego wypadku, i czy przerwa przez rzekę zrobiona, da się kiedy zapełnić; w razie bowiem przeciwnym, utrudniona upływem bocznym żegluga, musiałaby być za pomocą sluz wspieraną. Wszelkie środki zapobiegaiące przedsięwziętemi zostały.

· *Anglja.*— Ceny zboża są bardzo uciśnione, znaczne dostawy przybyłe z zagranicy, a nawet z Ameryki, stały się tego powodem. — Znany z swoiej oryginalności Margrabia *Waterford*, ściągnął znowu na siebie karę policyjną w *Edimburgu*, gdzie dopuścił się niespokojności na ulicy; między innemi spoił 4ch skrzypków, przebrał za karykatury przedstawiaiące znakomite osoby, i tak wyprowadził na miasto.

Francja. — Xiężniczka *Wiktorja* Koburgska, przyszła małżonka Królewicza Xięcia *Nemours* (Nemur), ma lat 18; urodziła się 14go Lutego 1822. — Z *Mec* doszły zaspokaiaiące wiadomości o stanie zdrowia tamecznego Biskupa. Szanowny Prałat nie zostaie więcej w niebezpieczeństwie. — X. *Olivier* (Oliwje) ma być mianowany Biskupem *Konstantyny in partibus*. — Jenerał *Sznejder*, Minister wojny, podał się do dymissji, z przyczyny, że odrzucono przedstawioną przez niego listę awansów dla niektórych Oficerów.

Hiszpanja. — Wiadomość o śmierci *Kabrery*, zdaie się niezawodną; Lekarz, który mu towarzyszył do *Morelli*, wrócił do *Herbes*. — Do *Madrytu* zwołano wszelkie wojsko ruchome, celem zapobieżenia rozruchom, mogącym wybuchnąć przy wyborach; dotychczas iednak spokojność nie została naruszoną.

Niemcy. — Niektóre dzienniki rozsiały niepokoiące wieści o zdrowiu Cesarza *Austrjackiego*; z *Wiednia* piszą, iż Monarcha zasłabł tylko w skutek zaziębienia, i że teraz cieszy się zdrowiem iak najpożądańszem. — Xiążę Paweł *Esterhazy* wraca do *Londynu*, na zaślubiny Królowej *Wiktorji*. — Biskup w *Lodi*, darował 4,000 lirów włoskich (6,400 zł.), na rzecz nieszczęśli-

wych mieszkańców w Lombardzko-Weneckiem, którzy zostali dotknięci ostatnią powodzią. — W *Berlinie* Władza musiała wydać ostrzeżenie, aby Rodzice nie oddawali swoich dzieci do instytutów handlowych, które iuż są przepełnione; podobne ostrzeżenie wydano przed kilką laty dla młodzieży poświęcaiącej się naukom w uniwersytetach. Uważaią w ogóle, że ludność przepełnia się we wszystkich gałęziach; otworzenie szkół przemysłu i handlu, sprowadza wiele osób z prowincji, które później z trudnością znajduią sposób utrzymania.

Rozmaitości. — Magazyn mód w *Paryżu* ogłosił, iż przygotował stroie balowe dla Dam będących w żałobie. — Z każdym dniem mnożą się wynalezki; nieiaki *Lighttowe* w *Edimburgu*, wynalazł poiazd, przy którym nad kozłem umieszczone iest zwierciadło pochyłe do poziomu równiny o 45 stopni, z którem ma związek inne zwierciadło umieszczone za poiazdem; za pomocą tego polemoskopu stangret widzi, czy kto nie wsiada na poiazd z tyłu; w którym to razie, stangret potrzebuie tylko przycisnąć sprężynę; nieproszony gość pada na bok, tak, iż można ieszcze ukarać go biczem. — Pewien Anglik połknął pieczątkę z nieprzezorności. „Cóżeś uczynił? zawołał do niego znaiomy; zapieczętowałeś sobie wnętrzności!" Nieszczęśliwy z przestrachu stracił zmysły; nie chciał przyjmować pokarmów i umarł z głodu. — Były Dziennikarz paryzki, człowiek nader wesoły, bywał często przy stole Bankiera, którego stał się też dłużnikiem. Termin wexlu nadszedł, dłużnik nie płacił. Bankier nie zapozywał, lecz z żalem postrzegał brak dowcipnego gościa, którego pomysły tylekroć do śmiechu pobudzały; aby go odzyskać, użył praw wierzyciela. W samej rzeczy dłużnik został przed kilku dniami aresztowany, myślał że go prowadzą do więzienia, lecz słudzy sądowi zaprowadzili go do stołu Bankiera, który zawołał na widok sprowadzonego gościa: „Strzeż się panie, bo cię zawsze tak każę sprowadzać, ieśli nie uczynisz zadosyć moim zaproszeniom." „To bardzo naturalnie, odrzekł gość, bo wierzyciel musi żywić swoiego aresztowanego dłużnika." — Donieśliśmy w tych czasach, że Panna otrzymała od akademji patent na Doktora medycyny; oto iest nieco obszerniejsza wiadomość o niej: Dama ta, nieiaka Panna *S.....k* żyiąca obecnie w *Hirszbergu*, z powodu, że iej Ojciec Protomedyk życzył sobie mieć syna, któregoby na biegłego Lekarza mógł wykształcić, uczyła się pokryiomu lekarskiej umieiętności z zamożnej bibljoteki swego ojca. Później wyznała to przed nim. Ojciec uradowany iej pilnością, zaczął całodziennie udzielać iej nauki, obeznał ią ze wszystkiemi zakresami swej umieiętności, i znalazł w niej t.k poiętną uczennicę i tak troskliwą opiekunkę swych chorych, iż ią zupełnie bez wszelkiej obawy do swoich pacjentów posyłał. W *Francensbrunie* powiodły się iej szczęśliwie liczne kuracje na własną odpowiedzialność, sława iej zaczęła rozszerzać się coraz bardziej. — *Nowego sposobu oświetlenia gazem* doświadczono w *Londynie* z najpomyślniejszym skutkiem. Gaz rozwinął się przez roztworzenie wody z mazią. Zamiast tej ostaniej, podług twierdzenia wynalazcy, każda inna tłusta albo żywiczna materja użytą być może. Zalety tego nowego wynalazku są następuiące: wielka taniość (gaz taki, kosztuie tylko o 3cią część tyle, ile gaz z węgli); proste przyrządzenie, gdyż takowy gaz nie potrzebuie odbywać kosztownego i długiego procesu zgęstnienia i czyszczenia, iak dotychczas zwyczajny, ale natychmiast iasnym bez żadnego zapachu pali się płomieniem. — *Królowa Elżbieta.* Podobno żadna Dama nie przykładała większej usilności i pracy co do rozmaitości i bogactwa swego ubioru, iak ta Królowa. Występowała ona prawie każdego dnia w innym ubiorze, i tak wielkie miała upodobanie w swoich sukniach, iż z niemi rozłączyć się nie mogła. Po śmierci iej znaleziono w garderobie iej wszystkie owe ubiory, które niegdyś nosiła, to iest niemal 3,000 sztuk. Pewien Niemiec, który w r. 1598 Anglję zwiedzał, mówi iak następuie: „Potem przyszła Królowa maiąca lat 65; twarz iej iest długa,

blada i pomarszczona. Miała ona w uszach perły, na głowie z rudych włosów perukę, na której wznosiła się mała korona. Ubrana była w bieli iedwabnej, a szatę iej zdobiły perły iak bób duże; na ramionach miała płaszcz z czarnego jedwabiu, który srebrnemi nitkami był przewlekany. Ogon iej szaty, który za nią niosła pewna Margrabina, był bardzo długi. Zamiast łańcucha miała złocistą, wysadzaną klejnotami opaskę na szyi. Kto z nią mówi, uklęknąć musi; niekiedy któremu z klęczących powstać każe. W chwili, w której byliśmy obecni, podała iednemu z nas pierścieniami i brylantami iskrzącą się rękę do ucałowania. Przechadzaiąc się, gdy w którą stronę oblicze swe zwróciła, natychmiast stojące osoby w pewnem m...scu uklęknąć musiały."

W dniu 10 b. m. o god: 12 w połud: w Biurze Komisarza Obwodu Rawskiego, odbędzie się licytacja na sprzedaż DRZEWA wydać się maiącego z leśnictwa Lubochnia z straży Regny. Licytacja zacznie się od zł. 2676. Wadjum zł. 267 gr. 20. O warunkach w Biurze Komisarza Obwodu Rawskiego i Rządu Gubernjalnego Mazowiec: wiadomość powziąść można.— W Biurze Rządu Gubernjal: Mazowiec:, w d. 1/12 b. m. o god: 11 przed połud:, odbędzie się licytacja na częściową dostawę MATERJAŁÓW potrzebnych na ubiór Chłopców do Zakładu Kantonistów Woiennych przyjmowanych. Wadjum zł. 250. Warunki przejrzane być mogą w rzeczonem Biurze.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Zabiełło Józ: Hra: z Wilna; Sojmanow Jenerał z Kalisza; Boski Jak: Dzie: z Olszowej Woli; Sikorski Mich: Dzie: z Małodutyna; Kiedrzyński Adolf Dzie:.

DONIESIENIA.

SZANOWNA PUBLICZNOŚĆ w RADOMIU życząca mieć KOSTIUMY na Bal, maiący być tamże danym 27go b. m., zechce zostawiać adressy u P. *Bernbauma* w Radomiu, pod Nr 185; który przyjmuie obstalunki do dnia 18go b. m., i sprowadzi zamówione Kostiumy od Pana *Hermana*, b. Kostiumera Teatru w Warszawie.

Pewna Osoba żonata, w Moeglińskim Instytucie w Prussach tak praktycznie iako i teorycznie w Ekonomice wykształcona, w Gorzelnictwie, Leśnictwie, a szczególnie w hodowaniu Owiec znacznie biegła, Polski i Niemiecki język dostatecznie posiadaiąca, dobremi świadectwami zaopatrzona, przez 12 lat urząd KOMISARZA w obszernych dobrach Szlązku i W. X. Poznańskiego zawiaduiąca, życzy w tem samem znaczeniu w Polszcze być umieszczoną. Wiadomość w Hotelu Drezdeńskim, pod Nr 11 stancji.

Ostrzegam niniejszem aby nikt z P. Janem Leüchte teraźniejszym posiadaczem Dóbr Piaski Wielkie czyli Luterskie z przyległościami w Powiecie, Obwodzie i Gubernji Lubelskiej położonych, czyli to o kupno tych Dóbr, ich wymianę lub pożyczkę na też, niewchodził; albowiem wystąpiwszy z procesem o połowę tych Dóbr, iak niemniej o zdanie kalkulacji, z dochodów i rozchodów, od dnia 8 Marca 1839 roku, wczem i wyrok iuż w Trybunale Lubelskim dnia 22 Czerwca (4 Lipca) 1839 roku, nakazuiący wpisania Ostrzeżenia o toczącym się procesie zapadł, ażeby z nieprawym właścicielem w iakiekolwiek układy, nikt niewchodził, albowiem w przeciwnym razie każdy winę sam sobie przypisze.— *Adolf* i *Joanna z Sztembertów Kiedrzyńscy*, Małżonkowie Dziedzice Dóbr Małęczyna w Obwodzie Radomskim Gubernji Sandomierskiej sytuowanych.

Z Biura Informacyjnego.

W Dobrach w Gubernji Sandomierskiej, blisko Jedlińska położonych, od szose o milę odległych, iest MŁYN o 5ciu kamieniach, na rzece donośną wodę maiącej, do puszczenia w Erpacht hamerni, na blichy płócienne, papierni, lub tym podobne zakłady; zabudowanie stosowne i pewien oddział gruntów wydzielone być mogą. Wiadomość bliższa w Biurze Infor:.

Z Biura Stręczeń

Guwernantek i Guwernerów przy ulicy Kapitulnej pod Nr 536.

Żądani są METROWIE Muzyki, iako też i rodowici francuzi..— Kilka GUWERNANTEK posiadaiących języki, muzykę i nauki klasyczne, iako też BONY francuzki i niemki, życzą być umieszczone.

Dziś rano zimna stopni 0. Wczoraj w połud: ciepła 3.

TEATR WIELKI. Jutro 6 raz *Rita*.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Miodowej w domu W. Grabowskiego, Panny *Gerner* grać i śpiewać będą.

Dziś w domu Lilpopa pod Nr 600, przy rogu ulicy Bielańskiej i Tłómackie, Panny *Krejtel* grać i śpiewać będą.

BAL OBYWATELSKI przy ulicy Nowy Świat, pod Nr 1271, odbędzie się w dniu 8 b. m. Zabawa rozpocznie się o godzinie 7mej wieczorem.

Jutro dany będzie WIECZÓR TAŃCUJĄCY przy ulicy Marszałkowskiej pod Nrem 1401, w domu Baiera; gdzie przy dobranym Komplecie Muzyki, dostać będzie można wszelkich Potraw i Napoiów, po cenach umiarkowanych; za rychłą usługę ręczę. *M. Jasiński*.

Jutro w handlu Maiewskiego przy ulicy Bednarskiej

Śniadanie: Sandacz, Szczupak, Karp, Okoń, Lin, Karaś. Makaron, Kaczka z roż:, Polędwica, Kotlety, etc.